

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Riiklike õppekavade uuendamine 2010-2013

Iluteeninduse erialade riikliku õppekava rakendamise juhendmaterjal

Juuksuri eriala

Juhend korrigeeritud 06.09.2017 (uuendatud kutsestandardi ja õppekava põhiõpingute moodulite vastavustabel)

Juhend korrigeeritud 02.11.2018 (muudetud LISA 1 Tabel 4 „Juuksuri eriala põhiõpingute soovituslik sisu“ moodulite mahud vastavalt uuendatud Iluteeninduse erialade riiklikule õppekavale)

Käesolev juhendmaterjal on valminud „Riikliku struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013” ja sellest tuleneva rakenduskava „Inimressursi arendamine” alusel prioriteetse suuna „Elukestev õpe” meetme „Kutseõppe sisuline kaasajastamine ning kvaliteedi kindlustamine” programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine 2008-2013” raames.

Juhendmaterjali koostamist toetas Euroopa Liit ESFi programm „Kutsehariduse sisuline arendamine 2008-2013“

Riikliku õppekava rakendamise juhendmaterjali maketi koostas töörühm koosseisus: Tiina Matsulevitš, Ülle Nõmmiste, Anu Moosel, Aulika Riisenberg.

Sisukord

- 1. Sissejuhatus**
- 2. Mõisted**
- 3. Õppekava koostamise alusdokumendid**
- 4. Õppekava ülesehitus**
 - 4.1 Võtmepädevuste õpe
 - 4.2 Põhiõpingute moodulid
 - 4.3 Valikõpingute moodulid
- 5. Õppekava seos kutsestandarditega**
- 6. Õpingute lõpetamine**
- 7. Õppekava kohandamine**
- 8. Kokkuvõte**

Lisad

Lisa 1. Tabel 4. Juuksuri eriala põhiõpingute soovituslik sisu

Kasutatud allikad

1. Sissejuhatus

Käesolev juhendmaterjal juuksuri eriala riikliku õppekava rakendamise kohta on mõeldud eeskätt kooliõppekava koostajatele, õpetajatele, õppetöö korraldajatele, praktikajuhendajatele ning koolijuhtidele.

Valdkonna kutsete kaardistamise tulemusena ja lähtuvalt töömaailma vajadustest uuendati iluteeninduse erialade kutsestandardeid. Uuendatud kutsestandard tingis ka riikliku õppekava uuendamise. Juuksuri eriala kutsekeskharidusõppe riikliku õppekava aluseks on kutsestandard „Juuksur, tase 4“.

Uuendatud juuksuri eriala riiklik õppekava loob võimaluse koostada kooliõppekava, mille väljundiks on juuksur.

Juuksuri eriala riikliku õppekava rakendamise juhendmaterjali koostasid Leili Liinak, Annely Joa, Reet Parik, Anu Kauber, Ene Kattel, Maivi Leppsalu, Riina Reimann ja Inna Soonurm.

2. Mõisted

Eesti kvalifikatsioonraamistik liigitab kutse- ja haridustasemed omandatud teadmiste, oskuste ning iseseisvusele ja vastutusele seatud kriteeriumide alusel ja jaguneb kaheksaks tasemeks, kusjuures 1. tase on madalaim ja 8. tase kõrgeim. Kutseõppe aluseks olevad kutsestandardid asetsevad teisel kuni viiendal kvalifikatsioonitasemel.

Eesti kutsehariduse arvestuspunkt (edaspidi arvestuspunkt) on õppemahu arvestusühik, mis näitab õppekavas kirjeldatud õpiväljundite saavutamiseks kuluvat õpilase hinnangulist töö mahtu. Arvestuspunkti rakendamisel arvestatakse Euroopa kutsehariduse arvestuspunktide süsteemi (*European Credit System for Vocational Education and Training: ECVET*) rakendamise aluseid.

Hindamine (*assessment, grading, marking*)

Õpilase **õpiväljundite** saavutatuse hindamine on õppeprotsessi osa, mille käigus antakse kindlate **hindamiskriteeriumide** alusel õiglase ja erapooletu hinnang õpilase teadmiste ja oskuste omandamise taseme kohta vastavalt õppekavas kirjeldatud õpiväljunditele. Hindamise eesmärk on toetada õppimist ja anda õpilasele usaldusväärset informatsiooni õpingute läbimise kohta.

Hindamiskriteeriumid (*assessment criteria*)

Kavandatud õpiväljundite detailsed kirjeldused selle kohta, milliseid õpiväljundi aspekte hinnatakse ning mil moel ja määral peab õpilane nendele vastavust demonstreerima. Hindamiskriteeriumid jagunevad hinde- ja lävendikriteeriumideks.

Hindamise meetod (*assessment method*)

Viis, kuidas **hindamiskriteeriumitele** vastavust mõõdetakse, kuidas **õpiväljundite** saavutamist hinnatakse (kirjalik v suuline eksam, projektitöö, test, essee, ettekanne jne). Hindamise meetodi valikul lähtutakse **õpiväljunditest**, mille saavutamist soovitakse hinnata.

Lävendikriteerium (*passing criteria; threshold criteria*)

Mitteeristava hindamise baastaset määratlevad hindamiskriteeriumid, mis sõnastatakse iga hindamismeetodi juurde.

Läbivad võtmepädevused

Käesoleva juhendi mõistes pädevused, mida kujundatakse kogu õppekava vältel ja õpiväljundid kirjeldatakse kutse- ja erialaste teadmiste, oskuste, iseseisvuse ja vastutuse ulatuse, õpipädevuse, suhtluspädevuse, enesemääratluspädevuse, tegevuspädevuse, infotehnoloogilise pädevuse ning algatusvõime ja ettevõtlikkuspädevuse kaudu.

Moodul (*module*) on õppekava terviklik sisuühik, milles kirjeldatakse kompetentsusnõuetega vastavuses olevad õpiväljundid. Moodulid jagunevad põhi-, üld- ja valikõpingute mooduliteks.

Osakutse

on osa kutsest, mis omab iseseisvat väljundit tööturul ja mis on määratud asjakohases kutsestandardis.

Praktika on õppekava osa, mis loob võimaluse rakendada teoreetilise õppe käigus omandatud teadmisi, oskusi ja hoiakuid rakendada juhendaja juhendamisel eesmärgistatud reaalses töökeskkonnas.

Pädevus (*competence, competency*) **ka: kompetentsus**

Teadmiste, oskuste ja hoiakute integreeritud kogum, mille olemasolu ja/või saavutatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata. Õppetöös omandatavaid pädevusi kirjeldatakse **õpiväljundite** kaudu.

Spetsialiseerumine

Lisaks eriala põhiõpingutele süvendatult omandatavad oskused või kutse. Spetsialiseerumist võimaldavad kompetentsid on kehtestatud vastava eriala kutsestandardiga.

Võtmepädevuste õpe : (*key competences*) ehk võtmekompetentsid on pädevused, mis on vajalikud kõigile inimestele eneseteostuse ja arengu, kodanikuaktiivsuse, sotsiaalse kaasatuse ning tööhõive tagamiseks.

Väljundipõhine õpe (*outcome-based education*)

Õppijakeskse õppekava eesmärgistamine ja õppetegevuse korraldamine nii, et põhitähelepanu on kogemuslikult mõõdetavatel **õpiväljunditel**, millised õpilane peaks õppeprotsessi tulemusena saavutama.

Õpiväljundid (*learning outcomes*)

Õppimise tulemusena omandatavad teadmised, oskused, hoiakud või nende kogumid (**pädevused**), mille olemasolu ja/või saavutatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata. Õpiväljundid kirjeldatakse **õppekava, mooduli** läbimiseks vajalikul lävenditasemel. Õpiväljundite saavutamist lävenditasemest kõrgemal tasemel diferentseerivad **hindekriteeriumid**.

Õppekava (*curriculum*) on õppetegevuse alusdokument, mis määrab kindlaks läbiviidava õppe eesmärgid, sh saavutatavad õpiväljundid ja seosed kvalifikatsiooniraamistikuga, õppe nominaalkestuse ja mahu, õppe alustamise tingimused, moodulite loetelu ja mahu koos õpiväljundite ja hindamiskriteeriumidega, ning valikuvõimalused ja –tingimused, spetsialiseerimisvõimalused ja õppe lõpetamise tingimused.

Üldoskuste moodul

on põhiõpingute moodulite kohustuslik moodul, et toetada õpilast tööelus hakkamasaamiseks ning mooduli koostamise aluseks on 2. - 5. kvalifikatsioonitasemete õpiväljundid / kirjeldused.

Üldoskuste mooduli nimetus kutsekeskhariduse õppekavas on „Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused“.

3. Õppekava koostamise alusdokumendid

- **Kutseõppeasutuse seadus** <https://www.riigiteataja.ee/akt/102072013001>
Seadusega sätestatakse kutseõppeasutuse (edaspidi kool) asutamise, pidamise, üleandmise, ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamise, õppe läbiviimise õiguse, juhtimise, õppekorralduse, riikliku koolitustellimuse ja rahastamise alused, kooli ülesanded, koolipere õigused ja kohustused ning riiklik järelevalve kooli tegevuse üle.
- **Kutseseadus** <https://www.riigiteataja.ee/akt/12974050?leiaKehtiv>
Seadus loob kutsete andmise tervikliku süsteemi, kutsesüsteemi ning tagab selle toimimise Eesti töötajate konkurentsivõime kasvuks ning kutsekompetentsuse arendamiseks, hindamiseks, tunnustamiseks ja võrdlemiseks. Kutsesüsteem on osa õpitulemuste tunnustamise kvalifikatsioonisüsteemist, mis seob haridussüsteemi tööturuga.
- **Kutseharidusstandard** <https://www.riigiteataja.ee/akt/128082013013>
Määruses kehtestatakse kutseõppeasutuses või kutseõpet läbiviivas rakenduskõrgkoolis (edaspidi kool) toimuva kutseõppe tasemeõppe ühtsete nõuete kogum, sh kutseõppe õpiväljundid ja nende seos kutseseaduses kehtestatud kvalifikatsiooniraamistikuga, õppekava ning õppe ülesanded ja nõuded, õppekava muutmise põhimõtted, varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise põhimõtted ning õppevaldkondade ja -suundade ning õppekavarühmade loetelu.
- **Juuksuri eriala kutsestandard „Juuksur, tase 4“**
<https://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10645832/pdf/juuksur-tase-4.8.et.pdf>
- **Võtmepädevused**
Euroopa Parlamendi ja Nõukogu soovitus 18. detsember 2006, võtmepädevuste kohta elukestvas õppes 2006/962/EU
https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1280/8201/3013/VV_130m_lisa1.pdf#
Võtmepädevused on pädevused, mis tagavad kõikide inimeste eneseteostuse ja arengu, kodanikuaktiivsuse, sotsiaalse kaasatuse ning tööhõive elus hakkama saamiseks.
- **Gümnaasiumi riiklik õppekava** <https://www.riigiteataja.ee/akt/114012011002?leiaKehtiv>

4. Õppekava ülesehitus

Riiklik õppekava (edaspidi õppekava) määrab kindlaks iluteeninduse õppekavarühma kuuluvate erialade kutsekeskharidusõppe eesmärgid ja ülesanded, saavutatavad õpiväljundid (õpitulemused) ja seose kvalifikatsiooniraamistikuga, õpingute alustamise ja lõpetamise nõuded, õppekava moodulid ja nende mahu koos lävendi tasemel õpiväljundite ja hindamiskriteeriumitega, moodulite valiku võimalused ja tingimused ning spetsialiseerumisvõimalused.

Õppekava koostamise aluseks on kutseharidusstandard, mis valmis koostöös sotsiaalpartneritega. Õppekava maht on 180 arvestuspunkti ning õppesisu põhineb kutsestandarditel ja arvestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. a soovitusel¹ elukestva õppe võtmepädevusi.

4.1 Võtmepädevuste õpe

Võtmepädevuste õpe määratleb pädevused, mida vajavad kõik inimesed, et tagada eneseteostus ja areng, kodanikuaktiivsus, sotsiaalne kaasatus ning tööhõive.

Õppekava sisaldab võtmepädevuste õpet vähemalt 60 arvestuspunkti ja see jaguneb kõigile erialadele ühiste üldõpingute moodulite õppe ja erialaste põhiõpingute moodulitesse lõimitud õppe vahel.

Kõigile kutsekeskhariduse õppekavadele ühised võtmepädevuste õppe õpiväljundid, on määratud **üldõpingute moodulitega**. Nende koostamise aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus elukestva õppe võtmepädevuste kohta ja gümnaasiumi riiklik õppekava. Üldõpingute moodulite õppemaht on vähemalt 30 arvestuspunkti. Lisaks on üldõpingutega seonduvaid võtmepädevuste alaseid õpiväljundeid lõimitud õppekava põhiõpingute moodulitesse mahus ja valikus, mis on vajalik antud kutse omandamiseks. Lõimitud üldõpingute õppemaht on vähemalt 30 arvestuspunkti.

Tabel 1. Üldõpingute moodulid ja nende lõiming juuksuri eriala õppekavas

ÜLDÕPINGUTE MOODULITE NIMETUS JA ÕPPEMAHT ARVESTUSPUNKTIDES (EKAP)	ÜLDÕPINGUTE LÕIMING JUUKSURI ERIALA ÕPPEKAVAS
Keel ja kirjandus, 6	Eesti keel, 10 <i>Moodulid:</i> <ul style="list-style-type: none">• sissejuhatus kutseõpingutesse• klienditeeninduse alused• juuste ja peanaha hoolduse alusõpe• juuksuri loominguulise töö alused• juuste, habeme ja vuntside lõikamine• juuste struktuuri püsimuutmine• juuste värvitöötlus• soengukujundus• klienditeeninduse praktilised tööd• praktika
Võõrkeel, 4,5 (A-võõrkeel)	Inglise keel, 4 <i>Moodulid:</i> <ul style="list-style-type: none">• klienditeeninduse alused• juuste ja peanaha hoolduse alusõpe• juuste, habeme ja vuntside lõikamine

	<ul style="list-style-type: none"> • juuste struktuuri püsimuutmine
Matemaatika, 5	Matemaatika, 3 <i>Moodulid:</i> <ul style="list-style-type: none"> • juuste, habeme ja vuntside lõikamine • juuste struktuuri püsimuutmine • juuste värvitöötlus • soengukujundus
Loodusained, 6 (füüsika, keemia, bioloogia, loodusgeograafia)	Keemia, 3 <i>Moodulid:</i> <ul style="list-style-type: none"> • juuste ja peanaha hoolduse alusõpe • juuste struktuuri püsimuutmine • juuste värvitöötlus • soengukujundus Bioloogia, 2 <i>Moodulid:</i> <ul style="list-style-type: none"> • juuste ja peanaha hoolduse alusõpe • juuste struktuuri püsimuutmine • juuste värvitöötlus
Sotsiaalsained, 4,5 (ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus, inimgeograafia, kehaline kasvatus, riigikaitse)	Ajalugu, 1 <i>Moodulid:</i> <ul style="list-style-type: none"> • sissejuhatus kutseõpingutesse • soengukujundus Kehaline kasvatus, 2 <i>Moodulid:</i> <ul style="list-style-type: none"> • juuste ja peanaha hoolduse alusõpe • juuste, habeme ja vuntside lõikamine • juuste struktuuri püsimuutmine • juuste värvitöötlus • soengukujundus • praktika
Kunstiained, 1,5 (muusika, kunst)	Kunst, 5 <i>Moodulid:</i> <ul style="list-style-type: none"> • juuksuri loomingulise töö alused • juuste, habeme ja vuntside lõikamine • juuste värvitöötlus • soengukujundus
30 EKAP	30 EKAP
Eesti keel teise keelena, 5	

Läbi õppekava kujundatakse ja arendatakse kutse- ja erialaste teadmiste, oskuste, iseseisvuse ja vastutuse ulatust läbivalt järgmiste võtmepädevuste: õpipädevus, suhtluspädevus, infotehnoloogiline pädevus, tegevuspädevus, enesemääratluspädevus, algatusvõime ja ettevõtlikkuspädevus.

Läbivate võtmepädevuste lõiming juuksuri eriala põhiõpingute moodulites on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Läbivate võtmepädevuste lõiming juuksuri eriala õppekava moodulites (märgitud Xga)

Moodulite nimetused	ÕPIPÄDEVUS	SUHTLUSPÄDEVUS	INFOTEHNOLOOGILINE PÄDEVUS	TEGEVUSPÄDEVUS	ENESEMÄÄRATLUSPÄDEVUS	ALGATUSVÕIME JA ETTEVÕTLIKKUS
Sissejuhatus kutseõpingutesse	X	X	X	X	X	X
Klienditeeninduse alused	X	X	X	X	X	X
Juuste ja peanaha hoolduse alusõpe	X	X			X	
Juuksuri loominguulise töö alused	X	X	X		X	X
Juuste, habeme ja vuntside lõikamine	X	X		X		
Juukse struktuuri püsimuutmine	X	X		X		
Juuste värvitöötlus	X	X		X		
Soengute kujundamine	X	X		X		
Klienditeenindus ilusalongis	X	X		X	X	X
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	X	X	X	X		X

4.2 Põhiõpingute moodulid

Põhiõpingute moodulitega määratakse kutse-, eri- ja ametialal tegutsemiseks vajalikud õpiväljundid ja kohustuslikud spetsialiseerumisvalikud.

Juuksuri eriala põhiõpingute soovituslikku sisu vaata lisa1 tabel 4.

4.3 Valikõpingud

Valikõpingute moodulitega määratakse õpiväljundid, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad täiendava kutse või osakutsega. Valikmoodulid moodustavad üldjuhul 15-30% õppekava mahust. Õpilasel on õigus valida valikmooduleid kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest kooli õppekorralduseeskirjas sätestatud korras.

Juuksuri eriala õppekavas on valikõpinguid 30 EKAP 17% õppekava mahust.

5. Õppekava seos kutsestandarditega

Juuksuri eriala õppekava koostamisel aluseks on kutsestandard „Juuksur, tase 4“.

Kutsestandardi „Juuksur, tase 4“ kompetentside ja kooli õppekava põhiõpingute moodulite vastavuse tabel

Kompetentsid kutsestandardis ja tegevusnäitajad	Sissejuhatus kutseõpingutesse	Klienditeeninduse alused	Juuste ja peanaha hoolduse alusõpe	Juuksuri loomingulise töö alused
B.2.1 Juuste ja peanaha pesemine ja hooldamine				
1. määratleb kliendi peanaha ja juuste (tervisliku) seisundi, vajadusel soovib hooldustooteid; valmistab töökoha ette kliendi juuste ja peanaha pesemiseks; valib pesemiseks sobivad tooted lähtuvalt teenuse iseloomust ning kliendi juuste ja peanaha seisundist; peseb juukseid ja peanaha, kasutades masseerivaid pesemisliigutusi ;			X	
2. hooldab juukseid ja peanaha , kasutades vastavaid hooldustooteid, lähtudes kliendi juuste ja peanaha seisundist ning eelnevast töötlusastmest; soovib kliendile tooteid koduseks juukse- ja peanaha hoolduseks.		X	X	
B.2.2 Juuste lõikamine				
1. koostab ja kombineerib juukselõikuse skeemi, lähtudes juukselõikuse neljast põhivormist (massiivne, ühtlane järgulisus, kasvav järgulisus ja gradueeritud), pea anatoomilistest jaotustest ja juuste kasvualast; selgitab konsultatsiooni käigus välja kliendi soovid , vajadused, võimalused ja isikupära;		X	X	X
2. lõikab vastavalt skeemile , arvestades kliendi näo ja pea kuju, juuste pikkust ja tekstuuri ning kasutades nelja põhivormi ja lõikusele vastavaid töövahendeid	X	X		X
B.2.3 Habeme ja vuntside lõikamine				
1. lõikab habet ja vuntse, kujundades neid vastavalt kliendi näo kujule, karvakasvu eripärale ja kliendi soovile ning kasutades lõikusele vastavaid töövahendeid;	X	X		X
2. peseb ja hooldab habet , vastavalt kliendi näonaha seisundile; viimistleb habeme , kasutades vastavaid hooldus- ja viimistlustooteid.	X	X	X	X

3. soovib kliendile tooteid koduseks habeme ja vuntside hoolduseks.		X		
B.2.4 Püsilokkide tegemine				
1. valib õige suurusega lokirullid vastavalt kliendi juuste tüübile ja eelnevale töötlusastmele; kasutab erinevaid rullide keeramise tehnikaid, arvestades soovitud lõpptulemust;	X	X	X	X
2. valib ja kasutab sobivaid eelhooldustooteid, lähtudes juuksestruktuurist; valib ja kasutab püsiloki vedelikke vastavalt juuksestruktuuri omadustele ja eelnevatele töötlustele, arvestades juuksestruktuuri muutusi keemiliste reaktsioonide käigus; kasutab lokivedelikku ja kinnitusainet vastavalt kasutusjuhendile;		X	X	
3. teeb järelhooldust, arvestades juuksestruktuuri; soovib koduseks hoolduseks juuksehooldustooteid		X	X	
2.5 Juuste värvimine				
1. valmistab värvimise segu, arvestades juuste tumedusastet, loomulikku pigmenti, juuksestruktuuri omadusi ja eelnevaid töötusi;	X	X	X	X
2. kannab värviskeemi järgi värvisegu juustele, järgides kasutusjuhendile ja arvestades soovitud tulemust;				X
3. lõputab värvisegu juustest, kasutades sobivat šampooni; neutraliseerib juuksed, vastavalt juuksestruktuurile; soovib kliendile sobivaid hooldustooteid.		X	X	
B.2.6 Soengu kujundamine				
1. keerab rulle vastavalt skeemile, juuste lõikusele, pikkusele ja näo kujule ning kliendi soovile; kujundab rullisoengu, kasutades erinevaid töövahendeid ja viimistlustooteid;	X	X	X	X
2. teeb föönisoenguid vastavalt lõikusele, kasutades erinevaid tehnikaid, töövahendeid ja viimistlustooteid; tõstab soengupõhja vastavalt lõikusele, andes soengule kohevuse ja püsivuse; töötleb juukseotsi, andes neile lokilisuse või sileduse, kasutades sobivaid töövahendeid;	X	X	X	X
3. teeb ülespandud soenguid, kasutades sobivaid töövahendeid ja -tehnikaid;	X	X		X
4. teeb erinevatele ajastutele (muistne Rooma, Egiptus ja Kreeka, keskaeg, renessanss, barokk, rokokoo, 19.-21.sajandid) iseloomulikke soenguid, kasutades sobivaid tehnikaid ja töövahendeid.	X	X		X
B.2.7 Klienditeenindus				
1. loob positiivse kontakti ja juhatab kliendi teenindussaali;	X	X	X	

2. selgitab välja kliendi soovi ning tema peanaha ja juuste seisundi; nõustab klienti teenuse valikul, lähtudes peanaha ja juuste seisundist ja kliendi soovist; selgitab kliendile võimalikke teenusega kaasnevaid peanaha ja juuste seisundit mõjutavaid ohutegureid;	X	X	X	
3. nõustab klienti juuste igapäevase hoolduse erinevate võimaluste osas, lähtudes tehtud teenusega; tutvustab ja soovitab juuksehooldus- ja viimistlustooteid koduseks kasutamiseks ja teeb lisamüüki;		X	X	
4. lõpetab teenindussituatsiooni positiivselt ja võimalusel lepib kokku järgmise teenuse aja.		X	X	
B.2.8 Administreerimine ja tegevuse korraldamine				
1. tutvustab juuksuriteenuseid ja broneerib aegu, lähtudes teenuse ajakulust ja töögraafikust; vajadusel teavitab klienti broneeringu muutustest;	X	X		
2. kujundab teenuste hinnad, lähtudes sisseostuhindadest, tegevuskuludest ja turusituatsioonist;				
3. hindab iluteenindusalaseid ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest; planeerib oma töö.	X			
B.2.9 Juuksuri kutset läbiv kompetents				
1. suhtleb kliendiga viisakalt ja järgib klientiteeninduse head tava, arvestades salongis kokkulepitud teenindusstandardeid;		X		
2. järgib eetika- ning konfidentsiaalsuse põhimõtteid;		X	X	
3. järgib tööohutus- ja hügieeninõudeid;				
4. kasutab ressursse säästvalt;			X	
5. kasutab ergonoomilisi töövõtteid;			X	
6. hoiab oma töökoha korras ja puhtana;			X	
7. oskab eesti keelt tasemel B1 ja valdab erialast inglisekeelset terminoloogiat (vt. lisa 1 Keelte oskustasemet kirjeldused);	X	X	X	X
8. kasutab arvutit vastavalt Arvuti kasutamise oskuste baasmoodulile Arvuti põhitõed, Interneti põhitõed, Tekstitöötlus ja Tabelitöötlus ning standardmoodulile Esitlus (vt. lisa 2 Arvuti kasutamise oskused).	X	X	X	X
X – tähistatakse, millises moodulis antud kompetentsi tegevusnäitaja omandatust arendatakse Võrdlusanalüüsi koostaja(nimi ja ametikoht) Võrdlusanalüüsi koostamise kuupäev pp.kk.a				

5. Õpingute lõpetamine

Nõuded õpingute lõpetamiseks tulenevad riiklikust õppekavast, õppekavaga omandatud kompetentsid vastavad 4. kutsetasemele ja võimaldavad tõendada juuksuri kutset, tase 4.

Juiksuri eriala õpingud loetakse lõpetatuks pärast õppekava täitmist ning selles kirjeldatud õpiväljundite saavutamist lävendi tasemel. Iga mooduli lõpus toimub kokkuvõttev hindamine.

Kiitusega lõpetamiseks <https://www.riigiteataja.ee/akt/129082013015>) tuleb eristavalt hinnata järgmised moodulid:

- 1) juuste, habemete ja vuntside lõikamine 16 EKAP;
- 2) juuste struktuuri püsimojutmine 7 EKAP;
- 3) juuste värvitötlus 10 EKAP;
- 4) klienditeeninduse praktilised tööd 35 EKAP.

Õpingute lõppemisel demonstreerib õpilane omandatud juuksuri tööalaseid oskusi, võtab vastu kliendi, koostab töökava, teeb ettevalmistavad tööd ning sooritab järgmised tööd:

- 1) naiskliendil värvib ja lõikab juuksed ning kujundab soengu;
- 2) meeskliendil lõikab juuksed ja kujundab soengu;
- 3) esitleb ja selgitab tehtud praktilisi töid.

Juiksuri eriala lõpetamiseks **koostab iga kool juhendi**, milles käsitletakse

- töökava koostamist kliendile eelnevalt õpilase poolt valitud praktilise töö teemal
- enne kliendi tulekut töövahendite ja materjalide valmispanekut ja töökoha ettevalmistamist

Juiksuri eriala lõpetamine

Eesmärk: õpingute lõpetamisel demonstreerib õpilane omandatud juuksuritöö oskusi, kliendikeskse teeninduse hoiakuid ning valmisolekut juuksurina töötamiseks.	
Õpiväljundid Õpilane 1) koostab praktilise töö töökava 2) valmistab ette oma töökoha ja võtab vastu kliendi 3) sooritab naiskliendile juuste värvimise, lõikab juuksed ning kujundab soengu 4) sooritab meeskliendile juuste lõikamise ja kujundab soengu 5) esitleb praktilised tööd	Hindamiskriteeriumid Õpilane • planeerib praktiliste tööde ajakulu ja kasutatavad vahendid ning koostab vajaminevad skeemid/joonised • suhtleb kliendiga järgides eetika ning konfidentsiaalsuse põhimõtteid • valmistab ette töökoha, hoiab töö käigus ja järel korras oma töökoha, järgib tööohutuse-, hügieeni ja keskkonnanõudeid • rakendab töötades ergonoomilisi töövõtteid • annab ülevaate praktiliste tööde töökäigust, tööde teostamiseks kasutatud vahenditest • võrdleb praktiliste tööde lõpptulemusi planeeritud töökavaga

6. Õppekava kohandamine

Hariduslik erivajadus (HEV) võib ilmneda õpilase erilises andekuses, õpiraskustes, käitumis- ja tundeeluhäiretes, terviserikkes, puudes, õppekeele ebapiisavas valdamises või ka pikema aegses õppetööst eemal viibimises, mis toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses ja õpikeskkonnas (õppevahendid, meetodid, õpperuumid, suhtluskeel) või vastava rühmaga töötamiseks töökavas.

Koolil on kohustus õppetööd korraldada ning õpilast nõustada.

Kutseõppeasutuse seaduse kohaselt võib kool õpilase individuaalsuse arvestamiseks koostada õpilasele kooli õppekava alusel **individuaalse õppekava**. Seejuures peavad individuaalse õppekava õpiväljundid kattuma kooli õppekavas kirjeldatutega. Individuaalse õppekava kaudu luuakse õpilasele tingimused jõukohaseks kutseõppes osalemiseks ning õppekava õpiväljundite saavutamiseks. Vajalike tugimeetmete rakendamine ning sobivad kohandused arutatakse läbi koos õppijaga. Individuaalse õppekava kinnitab kooli direktor.

Kõigisse õppetöö kohandusega ja individualiseerimisega seotud otsuste langetamistesse kaasatakse õpilane või vajadusel tema seaduslik esindaja. Edasisi tegevusi kavandatakse õpilase soovidest ja arvamustest lähtuvalt.

7. Kokkuvõte

Alates 28. augustist 2013 näeb kutsharidusstandard ette, et õppekavad on väljundipõhiselt kirjeldatud ja seostatud kutseasutuses kehtestatud kvalifikatsiooniraamistikuga, nii ka kutsekeskhariduse õppekavad, mille õpiväljundeid ja vastavaid kompetentse arendatakse läbivalt kogu õppekava. Juhendmaterjal koostajad usuvad, et juhendmaterjali soovitusel on toeks kutsekeskhariduse õppekava rakendamisel ja kooliõppekavade koostamisel.

Koostajad on tänulikud õppekava rakendajate ja õppekava koostajate tagasisidele.

Lisa 1

Tabel 4. Juuksuri eriala põhiõpingute soovituslik sisu

Moodulid	Maht EKAPites	Mooduli sisu (teema, märksõna või alateema)
Sissejuhatus kutseõpingutesse (hinnata mitteeristavalt)	2	<p>1. Eriala tutvustus juuksuri kutse ja kutsestandard; juuksuri õppekava ja kutseksam; praktikakorraldus; tööjõu otsingu portaalide kasutamine</p> <p>2. Ilusalongi töökorraldus - ilusalongi teenused; meeskonnatöö planeerimine ja rollid</p> <p>3. Juuksuritöö ajalugu ja areng - erinevate ajastute soengukultuur; kaasaegne soengumood</p>
Klienditeeninduse alused (hinnata mitteeristavalt)	2	<p>1. Suhtlemise olemus Suhtlemisvajadused ja -ülesanded. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Vahe- ja vahendatud suhtlemine. Ametlik ja mitteametlik suhtlemine. Koosolekud ja läbirääkimised. Kirjalik suhtlemine. Suhtlemisbarjäär ja hirm. Isikutaju eripära ja seda mõjutavad tegurid. Positiivne minapilt. Tõepärane enesehinnang</p> <p>2. Käitumine suhtlemissituatsioonides Positiivse esmamulje loomine. Käitumisviisid. Agressiivne, alistuv ja eirav käitumine. Kehtestav käitumine. Erinevad suhtlemissituatsioonid. Vealukorrad ja nende tekkepõhjused. Toimetulek vealukordades. Meeskonnatöö.</p> <p>3. Stress Pingete tekkepõhjused. Stress ja seda põhjustavad tegurid. Tööstress. Läbipõlemine. Toimetulek pingete ja stressiga.</p> <p>4. Klienditeeninduse alused Teeninduse mõiste ja olemus. Klientide vajadused ja ootused. Klienditeenindaja roll, pädevused, isikuomadused. Kliendi ja klienditeenindaja õigused ja lõpetamine. Telefonisuhtluse põhioõud. Kiituste käsitlemine. Kaebuste ja probleemide käsitlemine. Erivajadustega kliendid, lastega pered, seniorid. Erineva kultuuritaustaga kliendid</p>
Juuste ja peanaha hoolduse alusõpe (hinnata mitteeristavalt)	4	<p>1. Juuste ja peanaha anatoomia ja füsioloogia naha ehitus ja funktsioonid; juuksekarva ehitus; juuksekarva kasvutsükkel; juuste keemiline koostis, sillad ja pH; juuste naturaalsed pigmendid; peanaha ja juuste tüübid, juuksekarva paksus, poorsus, tekstuur; juukseid kahjustavad tegurid (mehhaanilised ja keemilised töötused ning keskkonnaolud)</p> <p>2. Juuste ja peanaha haigused/häired - kõõm; psoriaas; peaseen; peataid; juuste väljalangemine</p> <p>3. Kosmeetiline keemia - šampoonide põhikoostis, toimimispõhimõtted ja liigitus; palsamite põhikoostis, toimimispõhimõtted ja liigitus; viimistlusvahendite põhikoostis, toimimispõhimõtted ja liigitus; looduslikud hooldusvahendid</p> <p>4. Juuste ja peanaha hooldus - vesi; tööde järjekord, töökoha ettevalmistamine, peanaha ja juuste analüüs; pea pesemise meetodid; ettevalmistus massaažiks,</p>

		erinevad massaaži võtted, massaaži toime; kliendile koduse juustehoolduse ja toodete soovitamine
Juuksuri loominguulise töö alused (hinnata mitteeristavalt)	3	<p>1. Kujunduselemendid juuksuri töös Vorm: näo-, pea- ja kehakujud, geomeetriliste kujundite seos vormi kujundamisega; proportsioonid. Värv: värviring, värvi subjektiivsed omadused, värvi mõju inimesele; Pinnatekstuur: tasane ja ebatasane pinnatekstuur, pinna tekstuuri mõju valguse peegeldumisele</p> <p>2. Kujunduspõhimõtted: kujunduselementide kordumine, vaheldumine, kulgemine ja kontrast,</p> <p>3. Kujunduselementide kasutamine juukseoes erinevatel ajastutel</p>
Juuste, habemete ja vuntside lõikamine (hinnata eristavalt)	16	<p>1. Juuste lõikamine Nelja põhivormi lõikused; neljast põhivormist kombineeritud lõikused.</p> <p>2. Lõikusjoonised. Lõikuste kujundliku vormi konstrueerimine paberil peakujudele eest- ja külgsuunas</p> <p>3. Habeme lõikamine - erineva kujuga habemete kujundamine lõikuse käigus</p> <p>4. Vuntside lõikamine - erineva pikkuse ja kujuga vuntside kujundamine lõikuse käigus.</p>
Juuste struktuuri püsimojutamine (hinnata eristavalt)	7	<p>1. Keemilised protsessid juuste struktuuri püsimojutamisel juuste struktuuri püsimojutamise põhimõtte; püsiva struktuurimuutuse ainete valik vastavalt juuste seisukorrale; lokivedelike kasutusjärjekord ja nende toimeajad, lokivedeliku ja kinnitusaine koostamine</p> <p>2. Struktuuri püsimojutamisel kasutatavad tooted eel-, vahe- ja järelhooldusained; leeliseline lokivedelikud; happeline lokivedelikud; kinnitusained</p> <p>3. Erinevad töövõtted ja -tehnikad juuste struktuuri püsimojutamisel lokirullide valik; lokirullide juustesse paigutamise skeemid; pinge ja kohevus rullide keeramisel; Vedelike pealekandmine, hoidmisaajad, loputamine, kinnitamine</p> <p>4. Püsiva struktuurimuutamise töökäik</p> <p>5. Praktilised tööd juuste vaatlus/analüüs enne struktuuri püsimojutamise töökäiku; töökaava koostamine; töö tegemine; kliendile koduseks juustehoolduseks toodete soovitamine</p> <p>6. Riskimomendid struktuuri püsimojutamise töökäigus</p>
Juuste värvitöötlus (hinnata eristavalt)	10	<p>1. Juuste värvitöötluse alused looduslikud- ja tehisevärvid; keemilised reaktsioonid juuste värvimisel; värvikaart ja selle kasutamine – tumedusastmed, toonid; naturaalsed juuksed vs töödeldud juuksed, nende erinevus juuste värvi muutmisel</p> <p>2. Töötlused juuste ja habeme värvimuutimiseks toonimine; pigmenteerimine; värvieemaldamine; püsivärvimine; kergvärvimine; blondeerimine</p> <p>3. Praktilised tööd juuste vaatlus/analüüs enne värvitöötlust, andmete töötlus; töökaava koostamine; värviresepti koostamine</p> <p>4. Praktilised tööd/ tehnilised võtted</p>

		järeikasvu värvimine (pintsel, aplikaatorpudel); täispikkuses juuste värvimine (pintsel, aplikaatorpudel); juuste blondeerimine; juustelt värvi eemaldamine; juuste salgutamine; habeme värvimine
Soengukujundus (hinnata mitteeristavalt)	8	<p>1. Erinevad soenguliigid lühikestele ja pikkadele juustele erinevus päeva- ja piduliku soengu vahel</p> <p>2. Soengute sobivus erinevatele näo- ja peakujudele, kliendi stiilile</p> <p>3. Erinevate soenguliikide teostamiseks vajalikud töövahendid rullide, tangide, kammide, harjade, kinnitusvahendite valimine</p> <p>4. Erinevate soenguliikide teostamiseks vajalikud tehnikad ja töövõtted rullisoengud- rullikeeramise skeemid, tehnikad; tangisoengud; pununud soengud; vesilainesoengud; pidulikud ülespandud soengud; föönisoengud ja juuste koolutamise ning -tõstmise ja viimistlemise võtted; tupeerimine</p> <p>5. Eel- ja järeltööd soengukujundamisel Juuste pesemine, kuivatamine, viimistlusainete kasutamine enne erinevaid soenguid</p> <p>6. Hooldus ja viimistlusvahendid soengukujundamisel</p>
Klienditeeninduse praktilised tööd (hinnata eristavalt)	35	<p>Läbi individuaalse lähenemise klienditeeninduses teostatavad praktilised tööd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Juuste hooldused 2. Juuste lõikused lühikestele, poolpikkadele ja pikkadele juustele 3. Juukselõikused masinaga 4. Habeme ja vuntside lõikamine 5. Soengud lühikestele, poolpikkadele ja pikkadele juustele 6. Juuste struktuuri püsimuutmised lühikestele, poolpikkadele ja pikkadele juustele 7. Värvitöötused lühikestele, poolpikkadele ja pikkadele juustele
Soovitavad õppematerjalid		<ul style="list-style-type: none"> • Juukselõikamise käsiraamat – Larissa Logina http://www.ekk.edu.ee/120955 • Kosmeetiline keemia – Leelo Simisker http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/kosmeetilise_keemia_õppematerjal_kosmetikutele.pdf • ESTEL Professional Juukselõikamise aabits • Kremer, G., Wadson, J. Professional Men`s Hairdressing, The art of cutting and styling 2003 • Luoma, T., Oksman, M. „Hiukset. Leikaminen, kampaaminen ja kosmeettinen hotaminen“, 2005 • Luoma, T., Oksman, M. „Hiukset. Leikaminen, kampaaminen ja kosmeettinen hotaminen“, 2010 (2005. a täiendatud versioon) • Henderson, S. „Basic Hairdressing a course book for Level II“, 1991 • ESTEL Professional Soengukujundamise aabits, 2012 • Luoma, A., Kara, R. „Ka kameeleon vahetab värvi“, Avita 2000 • Kiikeri, P., Laakso, M. „Kampaukset“, 2012 http://sanomapro.fi/varia-ja-kiharaa

	• Ajakiri „Dolores“• Rosalind Widdowson „Peamassaaž“, Varrak, 2004• L. Widmer „Nahahaigused“, <u>Medicina</u> 2006• Kang „Süües terveks ja kauniks“, Ajakirjade Kirjastus 2006• Estel Academy „Ot A do JA asuka formõ“ 1998 Sankt Peterburg• Estel Academy „Asbuk pritšoski ot A do JA“ 1998 Sankt Peterburg

Kasutatud allikad

Pilli, E.; Rutiku, S.; Valk, A.; Vanari K. (2009). Õppekava arendamise juhendmaterjal SA Archimedes <http://primus.archimedes.ee/trykised>

SA Kutsekoda <http://www.kutsekoda.ee/et/kutsesysteem/kutsestandardid>

Kutseharidusstandard <https://www.riigiteataja.ee/akt/128082013013>

Kutseõppeasutuse seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/102072013001>

Haridus- ja Teadusministeerium <http://www.hm.ee/index.php?046497>

Kutsestandard „Juuksur, tase 4“

<https://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10645832/pdf/juuksur-tase-4.8.et.pdf>

Noorväli, H., Piisang, E., Piiskop, K., Pilli, E., Põiklik, E., Rekkor, S., Toom, K. (2013). Kutsehariduse kooliõppekavade koostamise ja arendamise käsiraamat. Tallinn: Innove.

http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/%C3%95ppekava/Kutsehariduse_kooliõppekavade_koostamise_ja_arendamise_kasiraamat_2013.pdf

Pilli, E., Öunpuu, M. (2012). Väljundipõhine hindamine kutsekoolis. Tallinn: SA Innove.

<http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/Valjundipohine%20hindamine%20kutsekoolis.pdf>

Kompetentsuspõhine hindamine kutse andmisel.

<http://kutsekoda.ee/fwk/contenthelper/10216448/10405403>

Pilli, E., Kuusk, T. (2012). Eriala- ja üldharidusõpingute lõimimine kutseõppes. Tallinn: SA Innove.

http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/lõimimise_juhendmaterjal_kokku.pdf.

Rekkor, S. (koost) (2011). Kutsehariduse õppekava koostamise kontseptuaalsed alused. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus. http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/2/r6k_kontseptuaalsed_alused.pdf

Üldõpingute moodulid <http://www.innove.ee/et/kutseharidus/kutsehariduse-rok/kooli-oppekavad/uldopingute-moodulid>

Üldoskuste moodul kvalifikatsiooniraamistiku tasemetele 2-5.

<http://www.innove.ee/et/kutseharidus/kutsehariduse-rok/votmepadevused/ylDOSkuste-moodul>

